

Bradenovej stupnica: predpoveď rizika vzniku dekubitov

<p>Senzorická percepcia (schopnosť zmysluplne reagovať na tlak, bolesť, diskomfort)</p>	<p>1. úplne limitovaná nereaguje (nestoná, neodpovedá na bolestivé podnety) vzhľadom na zníženú úroveň vedomia alebo silné senzorické poškodenie alebo sedáciu ALEBO limitovaná schopnosť pociťovať bolesť na väčšine povrchu tela</p>	<p>2. veľmi limitovaná reaguje iba na bolestivé podnety (na verbálne podnety) otvorením očí alebo flexiou končatín, nemôže verbálne komunikovať diskomfort ALEBO senzorické poškodenie, ktoré limituje schopnosť pociťovať bolesť alebo diskomfort na polovici tela</p>	<p>3. ľahko limitovaná reaguje na verbálne podnety otvorením očí a poslušnosťou príkazov, nemôže vždy slovne vyjadriť ťažkosti alebo potrebu zmeny polohy ALEBO má senzorické poškodenie, ktoré limituje schopnosť pociťovať bolesť alebo diskomfort na 1 alebo 2 končatinách</p>	<p>4. žiadne poškodenie reaguje na verbálne podnety, nemá senzorické poškodenie, ktoré by limitovalo schopnosť pociťovať alebo oznámiť bolesť/diskomfort</p>
<p>Vlhkosť (stupeň vlhkosti, ktorému je koža vystavená)</p>	<p>1. neustále vlhká je skoro stále vlhká z potu, moču, iných tekutín; je zistená vždy, keď sa pacient pohne, otočí, premiestni; bielizeň musí byť vymenená častejšie ako 1x počas služby</p>	<p>2. veľmi vlhká koža je často, ale nie vždy vlhká; bielizeň sa musí vymeniť aspoň 1x počas služby</p>	<p>3. občas vlhká koža je občas vlhká (3-4x za týždeň), je nutné pravidelne meniť bielizeň približne 1x za deň</p>	<p>4. zriedka vlhká koža je zvyčajne suchá, potenie a inkontinencia nie je problém, bielizeň je potrebné meniť v obvyklom intervale</p>
<p>Aktivita (stupeň fyzickej aktivity)</p>	<p>1. pripútaný na posteľ</p>	<p>2. pripútaný na vozík schopnosť chôdze je silne obmedzená alebo žiadna; neunesie svoju hmotnosť a pri presune na stoličku/vozík potrebuje asistenciu</p>	<p>3. príležitostná chôdza počas dňa príležitostne chodí, ale len na veľmi krátke vzdialenosti, s alebo bez asistencie, väčšinu času trávi na posteli alebo vozíku/kresle</p>	<p>4. častá chôdza najmenej 2x denne chodí mimo izby a na izbe najmenej 1x za 2 hodiny počas dňa, keď nespí</p>
<p>Mobilita (schopnosť meniť a kontrolovať polohu tela)</p>	<p>1. imobilita neschopnosť urobiť ani miernu zmenu polohy tela alebo končatín bez asistencie</p>	<p>2. veľmi limitovaná príležitostne robí mierne zmeny polohy tela alebo končatín, ale nie je schopný urobiť časté alebo výrazné zmeny samostatne</p>	<p>3. mierne limitovaná robí časté, aj keď mierne zmeny polohy tela alebo končatín samostatne, ale nie je schopný urobiť alebo vydržať hlavné zmeny v polohe nezávisle</p>	<p>4. žiadna limitácia robí veľké a časté zmeny polohy tela alebo končatín bez pomoci</p>

Výživa (vzorec príjmu potravy)	1. veľmi zlá nikdy nezje celé jedlo, zriedka zje viac ako 1/3 akéhokoľvek podaného jedla; zje 2 alebo menej porcií bielkovín (mäso, mliečne výrobky) denne; zle prijíma tekutiny; neprijíma tekuté diétne doplnky ALEBO neprijíma nič per os (má TPV) alebo prijíma len čisté tekutiny per os alebo i.v. viac ako 5 dní	2. pravdepodobne neadekvátne zriedka zje celé jedlo, všeobecne zje len ½ akéhokoľvek podaného jedla; príjem bielkovín znamená len 3 porcie mäsa alebo mliečnych výrobkov za deň; príležitostne prijíma diétne doplnky ALEBO dostáva menej ako je optimálne množstvo tekutej alebo enterálnej sondovej výživy	3. adekvátne zje viac ako ½ väčšiny jedál; zje 4 porcie bielkovín (mäso alebo mliečne výrobky) denne; príležitostne jedlo odmietne, ale zvyčajne prijíma diétne doplnok – ak je ponúknutý ALEBO dostáva enterálnu sondovú výživu alebo TPV, ktorá pravdepodobne pokryje nutričné potreby	4. výborná zje väčšinu každého jedla, nikdy neodmieta jedlo; zje 4 alebo viac porcií mäsa a mliečnych výrobkov denne; príležitostne je aj medzi hlavnými jedlami; nepotrebuje diétne doplnky
Trecia a trhacia sila (schopnosť pomáhať pri pohybe alebo premiestnení spôsobom, ktorý zabráni kontaktu kože s posteľnou bielizňou)	1. problém vyžaduje miernu až maximálnu pomoc pri pohybe; úplné zdvihnutie bez šmýkania po plachte nie je možné; často sa zosúva na posteli alebo v kresle; vyžaduje častú úpravu polohy s maximálnou asistenciou; spasticita, kontrakcie alebo nepokoj vedú k takmer neustálemu treniu	2. potenciálny problém pohybuje sa mierne nezávisle alebo vyžaduje minimálnu asistenciu počas pohybu; do určitej miery koža pravdepodobne kľže proti plachte, pásom alebo iným pomôckam; väčšinu času udrží relatívne dobrú polohu v kresle alebo na posteli po väčšine času, ale občas sa zosunie nadol	3. bez problému pohybuje sa na vozíku a posteli bez asistencie, nezávisle; má dostatočnú svalovú silu, aby sa počas pohybu úplne nadvihol; udrží vždy dobrú polohu v posteli/kresle	

TPV totálna parenterálna výživa

Výsledné bodové skóre:

19-23 bodov bez rizika

15-18 bodov prítomnosť rizika

13-14 bodov stredné riziko

10-12 bodov vysoké riziko

6-9 bodov veľmi vysoké riziko

(Trachtová a kol., 1999, s. 66; Klíma, 2002, s. 45; Mandysová a kol., 2012, s. 139)